

VI. OSNOVNA ŠKOLA VARAŽDIN

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA**

Varaždin, listopad 2013.

SADRŽAJ

I. TEMELJNE ODREDBE.....	1
II. OSNOVNE MJERE KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA.....	2
III. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE GLEDE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI RADNIKA KOJI OBAVLJA TU KONTROLU	3
IV. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA OD POŽARA TE OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I RUKOVANJA OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA.....	5
V. RADNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU OD POŽARA.....	6
VI. OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENJIVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA.....	7
VII. PREVENTIVNO POSTUPANJE, OBAVJEŠĆIVANJE I GAŠENJE POČETNIH POŽARA.....	9
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	10

Na temelju članka 10. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/10.) a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN br. 116/11) i članka 62. Statuta VI. osnovne škole Varaždin Školski odbor na sjednici održanoj 3.10.2013. godine donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se pitanja od značaja za sprečavanje nastanka i širenja požara na građevinama i vanjskom prostoru koji su u korištenju VI. osnovne škole Varaždin (u daljnjem tekstu: Škola).

(2) Pravilnikom se uređuju:

- osnovne mjere kojima se otklanjaju odnosno smanjuju opasnosti od nastajanja požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavlja tu kontrolu;
- upoznavanje radnika s opasnostima od požara, te osposobljavanje radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i rukovanja opremom i sredstvima za gašenje požara
- radnici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obveze u provedbi mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- preventivno postupanje, obavješćivanje i gašenje početnih požara
- prijelazne i završne odredbe.

(3) Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

(1) Zaštita od požara unutar građevina i na vanjskom prostoru Škole obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, organizacijske, tehničke i druge naravi, utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, kojima se postiže potreban stupanj zaštite od požara.

Članak 3.

(1) Provedba mjera zaštite od požara obveza je svih djelatnika, kao i osoba koje po bilo kojoj osnovi stalno ili povremeno borave u građevinama, odnosno na otvorenim prostorima koji su u korištenju Škole.

II. OSNOVNE MJERE KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

Članak 4.

(1) U cilju sprečavanja nastanka požara, te smanjivanja njegovih posljedica, na građevinama, građevinskim dijelovima, te vanjskom prostoru Škole moraju se osiguravati i provoditi određene građevinske, tehničke i organizacijske mjere zaštite od požara.

Članak 5.

(1) Kod izgradnje, rekonstrukcije ili adaptacije građevina moraju se ugrađivati građevinske konstrukcije odgovarajuće otpornosti prema požaru, kako bi se nosivost građevina održala tijekom određenog vremena trajanja požara.

(2) Požarnim sektoriranjem mora se spriječiti, odnosno usporiti širenje vatre i dima unutar građevina, te na susjedne građevine.

(3) Izgradnjom građevina na dostatnim međusobnim udaljenostima mora se osigurati sprečavanje prijenosa požara.

(4) Izvođenjem propisanih evakuacijskih putova (hodnika, stubišta, otvora, izlaza) u pogledu njihovih dimenzija i vatrootpornosti, osobama se mora omogućiti da neozlijeđene napuste građevinu, odnosno mora se omogućiti njihovo spašavanje.

Članak 6.

(1) Instalacije se smiju izvoditi samo na temelju projekata, te izvoditi od strane ovlaštenih osoba i tvrtki, sukladno propisima i projektnoj dokumentaciji.

(2) Izvedene instalacije i ugrađeni uređaji ne smiju biti izravan izvor opasnosti za nastanak i širenje požara.

(3) Na instalacijama i uređajima moraju postojati odgovarajući zaštitni uređaji, sklopke i ventili kojima se instalacije i uređaji mogu hitno isključiti i time spriječiti pojavu i širenje požara.

(4) Tijekom eksploatacije mora se osiguravati redovito održavanje i servisiranje instalacija i uređaja.

Članak 7.

(1) Poslovi na radnom mjestu moraju se obavljati sukladno pravilima struke, uz primjenu propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.

(2) Pri obavljanju poslova smiju se koristiti samo za to namjenjena i ispravna sredstva rada.

Članak 8.

(1) Škola je dužna posjedovati uređaje, opremu, alat i sredstva za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara na svom vlasništvu u količinama, vrsti i na mjestima kako je utvrđeno posebnim propisima te procjenama i planovima zaštite od požara.

(2) Oprema i sredstva namjenjena gašenju požara, te spašavanju ljudi i imovine moraju biti stalno dostupna.

(3) Evakuacijski putovi unutar građevina, te pristupi vozilima intervencijskih službi moraju biti stalno prohodni.

Članak 9.

(1) Unutarnji i vanjski prostori moraju biti opskrbljeni odgovarajućim oznakama opasnosti, zabrane ili obavijesti, a požarno rizični prostori i uputama o načinima postupanja i djelovanja u svrhu sprečavanja nastanka i širenja požara.

(2) Vidljivim znakovima potrebno je označiti da je u Školi u potpunosti zabranjeno pušenje.

Članak 10.

(1) Ispravnost postojećih instalacija i uređaja mora se potvrđivati periodičkim pregledima i ispitivanjima, te o tome posjedovati dokumentaciju.

(2) Ispravnost rekonstruiranih, te novih instalacija i uređaja mora se potvrditi odgovarajućim pregledima i ispitivanjima prije njihovog stavljanja u uporabu.

III. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE GLEDE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI RADNIKA KOJI OBAVLJA TU KONTROLU

Članak 11.

(1) Poslove unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara na građevinama i vanjskom prostoru Škole obavlja uposljena osoba zadužena za zaštitu od požara.

Članak 12.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara neposredno organizira i brine o provođenju preventivnih mjera zaštite od požara.

Članak 13.

(1) Poslove osobe zadužene za zaštitu od požara može obavljati radnik koji ima najmanje završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit iz područja zaštite od požara.

(2) Obavljanje poslova zaštite od požara mora biti regulirano ugovorom o radu ili drugim odgovarajućim aktom Škole.

Članak 14.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara obavlja naročito slijedeće poslove:

- skrbi o dokumentaciji i evidencijama iz područja zaštite od požara;
- nadzire provedbu akata iz područja zaštite od požara;
- izvođačima daje suglasnost za obavljanje radova s otvorenim plamenom ili zapaljivim opasnim tvarima;
- provjerava osposobljenost djelatnika u rukovanju sredstvima za početno gašenje požara;
- nadzire provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima, te provođenje drugih mjera zaštite od požara vezanih uz posebnosti radnog procesa unutar Škole;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara, te sudjeluje u izmjenama postojećih ili izradi novih akata Škole u svezi zaštite od požara;
- vodi evidenciju o opremi i sredstvima za zaštitu od požara, te upisnike o provedenim ispitivanjima ispravnosti opreme i sredstava za zaštitu od požara;
- skrbi o redovitom servisiranju i ispitivanju vatrogasnih aparata, te drugih sredstava i uređaja za dojavu i gašenje požara;
- izvješćuje ravnatelja po izvršenom nadzoru o stanju provedenih mjera zaštite od požara u građevinama i na vanjskom prostoru koji su u korištenju Škole;
- savjetuje ravnatelja glede financijskih ulaganja u provedbu potrebnih mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima i prihvaćenim pravilima tehničke prakse, a radi povećanja sigurnosti imovine Škole.

Članak 15.

(1) Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i drugim napucima, osoba zadužena za zaštitu od požara ima pravo:

- udaljiti iz građevina, te vanjskog prostora koji su u korištenju Škole svaku osobu koja se ne pridržava potrebnih, propisanih, odnosno naređenih mjera zaštite od požara, ili svojim postupcima neposredno ugrožava sigurnost imovine i drugih osoba;

- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se potencira nastanak požara, odnosno neposredno ugrožava sigurnost imovine, te životi i zdravlje prisutnih osoba;
- izvjestiti ravnatelja Škole o slučajevima neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara od strane pojedinih osoba;
- poduzeti aktivnosti za sprečavanje nastanka eventualnih posljedica, ako utvrdi da su na određenom mjestu narušene mjere zaštite od požara.

Članak 16.

(1) Za provođenje i nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara, pored osobe zadužene za zaštitu od požara, odgovoran je i ravnatelj Škole.

Članak 17.

(1) Za vrijeme odsutnosti osobe zadužene za zaštitu od požara (godišnji odmor, bolovanje i sl.) ravnatelj je dužan na drugi odgovarajući način osigurati organizaciju i provedbu poslova koji su u nadležnosti osobe zadužene za zaštitu od požara.

IV. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA OD POŽARA TE OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I RUKOVANJA OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 18.

(1) Ravnatelj Škole ili osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je radnike Škole prigodom stupanja na rad upoznati s opasnostima od požara na konkretnom radnom mjestu.

(2) Svi radnici Škole moraju biti upoznati s mjestom na kojemu se nalazi glavni ventil za otvaranje - zatvaranje vode u građevini te glavna sklopka za isključivanje električne energije odnosno plina.

Članak 19.

(1) Svaki radnik prije rasporeda na određeno radno mjesto mora proći program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

(2) Program osposobljavanja sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Članak 20.

(1) Teoretski dio osposobljavanja mora obuhvaćati najmanje upoznavanje s:

- osnovnim pojmovima o gorenju i gašenju,
- sredstvima za gašenje prema razredu požara,
- požarnim opasnostima i mjerama zaštite od požara,
- opremom i spravama za gašenje požara.

(2) Praktični dio obuhvaća upoznavanje s:

- načinom uporabe ručnih vatrogasnih aparata za gašenje požara,
- načinom uporabe hidranata za gašenje požara vodom, te priručnih sredstava za gašenje.

(3) Osposobljavanje radnika provode pravne osobe koje posjeduju ovlaštenje za provedbu ove vrste osposobljavanja.

Članak 21.

(1) Škola je dužna posjedovati za svakog radnika ispravu o njegovoj osposobljenosti za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

V. RADNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 22.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara skrbi o ispravnom stanju instalirane opreme i sredstava za zaštitu od požara.

(2) U slučaju uočenih ili prijavljenih nedostataka i propusta na instaliranoj opremi i sredstvima za zaštitu od požara, osoba zadužena za zaštitu od požara dužna je poduzeti mjere za njihovo što hitnije otklanjanje.

Članak 23.

(1) Osoba zadužena za zaštitu od požara obavlja redovni pregled vatrogasnih aparata. Redovni pregled obavlja se najmanje jednom u tri mjeseca, a obuhvaća:

- uočljivost aparata i dostupnost aparatu,
- opće stanje aparata,
- kompletnost aparata,
- stanje plombe zatvarača, odnosno ventila.

Članak 24.

(1) Periodični pregled vatrogasnih aparata, odnosno periodična ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavljaju se u rokovima koji ne mogu biti duži od jedne godine.

(2) Periodični pregled i kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba ili ovlaštenu obrtnik, koji odgovarajućom naljepnicom na aparatu potvrđuju njegovu ispravnost.

(3) Ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavljaju ovlaštene pravne osobe, te izdaju odgovarajuće isprave o obavljenim ispitivanjima.

(4) O provedenim pregledima i ispitivanjima opreme i sredstava za zaštitu od požara osoba zadužena za zaštitu od požara vodi odgovarajuće upisnike.

Članak 25.

(1) Hidranti i hidrantna mreža trebaju se održavati u ispravnom stanju.

(2) U svrhu njihove uporabe u Školi će se:

1. svi hidranti obilježiti oznakama
2. podzemni hidranti osigurati propisanim poklopcem, a zidni hidranti osigurati ormarićima
3. svaki zidni hidrant kompletirati s jednim do dva kotura vatrogasnih cijevi promjera 52 mm, s mlaznicom
4. osigurati prostor oko hidranta stalno slobodnim da se hidrantu može nesmetano pristupiti, a u zimsko doba stalno čistiti snijeg s poklopca hidranta
5. provjeriti najmanje jedanput mjesečno i dostupnost svih hidranata, a otklanjanje uočenih kvarova povjeriti stručnoj osobi
6. osigurati za sve hidrante tipska spojnica promjera 52 mm te nastavak istih dimenzija
7. postaviti vidna oznaka gdje se nalazi ventil za zatvaranje i otvaranje vode u građevini.

VI. OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENJIVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze

Članak 26.

(1) Provedba mjera zaštite od požara u Školi u obvezi je ravnatelja.

(2) Ravnatelj:

- osigurava izvršavanje propisanih obveza iz područja zaštite od požara
- nadzire provođenje propisanih mjera zaštite od požara
- skrbi o rasporedu opreme za zaštitu od požara
- utvrđuje postupanje osoba koje borave u Školi kod nastanka požara
- organizira spašavanje radnika i drugih osoba u Školi u slučaju izbijanja požara

- izvješćuje osnivača Škole o poduzetim mjerama zaštite od požara.

Članak 27.

(1) Svaki radnik dužan je skrbiti o provedbi mjera zaštite od požara na radnom mjestu koje je u njegovoj nadležnosti.

(2) Dužnosti svakog radnika u pogledu provedbe mjera zaštite od požara naročito su:

- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad;
- o svakom uočenom kvaru ili neispravnosti koji bi mogli biti uzrokom nastanka požara odmah izvjestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara, pridržavati se oznaka upozorenja i naputaka iz zaštite od požara koji su postavljeni na radnom mjestu, odnosno radnom prostoru;
- prije rada s otvorenim plamenom ili rukovanja s eventualno zapaljivim i opasnim tvarima, na mjestu rada poduzeti potrebne mjere zaštite od požara, te osigurati odgovarajuća sredstva za gašenje požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu, odnosno radnoj okolini, ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- održavati čistoću na radnom mjestu, te na odgovarajući način postupati s odlaganjem otpada;
- skrbiti da se po završetku poslova sredstva rada i radni okoliš ne ostave u stanju koje može prouzročiti pojavu požara;
- izvjestiti osobu zaduženu za zaštitu od požara o uočenim nedostacima na opremi i instalacijama, te o svakoj drugoj potencijalnoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- učitelji i stručni suradnici trebaju upoznati roditelje i učenike s općim mjerama zaštite od požara te mjerama zaštite od požara u prostorima Škole.

b) Odgovornosti

Članak 28.

(1) Odgovornost za posljedice koje proizlaze od neizvršenja poslova i obveza u području zaštite od požara snosi svaka uposlena osoba u djelokrugu svog posla, te preuzetih odgovornosti i ovlaštenja.

Članak 29.

(1) Zbog povreda radne obveze u području zaštite od požara radnicima Škole mogu se izreći stegovne mjere, na način kako se to propisuje posebnim aktima Škole.

Članak 30.

(1) Za osiguranje potrebnih financijskih sredstava za provedbu zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara odgovoran je ravnatelj Škole.

VII. PREVENTIVNO POSTUPANJE, OBAVJEŠĆIVANJE I GAŠENJE POČETNIH POŽARA

Članak 31.

(1) U cilju održavanja i provjere provedbe preventivnih mjera zaštite od požara Škola je dužna organizirati održavanje protupožarnih vježbi, na način i u vremenu koje odredi ministar.

Članak 32.

(1) Bilo koji radnik koji opazi neposrednu opasnost za nastanak požara ili sam požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugaziti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

(2) Kada radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah izvjestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postrojbu, radi provedbe obuhvatne akcije gašenja požara.

Članak 33.

(1) O nastalom požaru javnoj vatrogasnoj postrojbi dojavljuje se putem telefona na broj "93", ili Županijskom centru Državne uprave za zaštitu i spašavanje na broj "112".

(2) Osoba koja dojavljuje o nastalom požaru dužna je dati slijedeće podatke:

- ime i prezime, te broj telefona s kojeg dojavljuje;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži mogući pristup za vatrogasna vozila;
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- što gori u požaru (drvo, plastika, guma, tekućina, plin i sl.);
- ima li u požaru ozlijeđenih osoba.

(3) U slučaju prekida telefonskih linija, dojava požara do javne vatrogasne postrojbe osigurava se na drugi odgovarajući način.

Članak 34.

(1) Organizacijom gašenja i spašavanja u slučaju eventualno nastalog požara rukovodi osoba zadužena za zaštitu od požara ili druga od nje, odnosno od ravnatelja Škole ovlaštena osoba.

Članak 35.

(1) Ako dođe do pojave dima ili vatre unutar građevine potrebno je u skladu s Planom evakuacije i spašavanja, kojeg izrađuje ovlaštena pravna osoba, učiniti slijedeće:

- žurno napustiti ugroženi prostor izlaskom u vanjski prostor, izvan zone mogućeg urušavanja građevine;
- prije napuštanja prostorije, kada to okolnosti razvoja događaja dopuštaju, isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje i plina;
- zatvoriti za sobom prozore i vrata prema putevima evakuacije;
- kod povećanih toplinskih isijavanja uslijed požara otkrivene dijelove tijela pri evakuaciji zaštititi pokrivanjem odjećom (po mogućnosti prethodno navalženom);
- iz ugroženog prostora evakuirati se u pognutom položaju, kako bi površina tjelesnog izlaganja izvoru topline bila što manja;
- ako se ostane zarobljen unutar ugroženog prostora, brtvljenjem otvora između vrata i poda prostorije uporabom ručnika, pokrivača, odjeće ili drugih priručnih sredstava usporiti ulazak dima u prostoriju, otvoriti prozor i ostati u njegovoj blizini, a ako se prozor ne može otvoriti zaštititi se od dima udisanjem preko krpe ili maramice (po mogućnosti ovlažene);
- ako je požar u početnoj fazi, bez odlaganja pristupiti njegovom gašenju uporabom najbližih ručnih vatrogasnih aparata (ako se time ne ugrožava vlastiti ili tuđi život);
- ako se gašenje požara nastavlja uporabom hidranata, prije uporabe vode obvezno isključiti instalacije električne energije zbog opasnosti od električnog udara.

(2) Svi sudionici u akciji gašenja i spašavanja podređeni su voditelju akcije.

(3) Po dolasku javne vatrogasne postrojbe na mjesto požara, daljnjom akcijom gašenja i spašavanja rukovodi zapovjednik ove postrojbe.

Članak 36.

(1) Škola je dužna voditi evidenciju o požarima na svom vlasništvu.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- obrazac upisnika o redovnom pregledu vatrogasnih aparata;
- obrazac upisnika o periodičnom i kontrolnom ispitivanju vatrogasnih aparata;
- obrazac upisnika o ispitivanju sustava za dojavu i gašenje požara;

- rješenje MUP-a PU varaždinske o razvrstavanju Škole u IV. kategoriju ugroženosti od požara.

Članak 38.

(1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara od

Članak 39.

(1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 40.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 003-05/13-01-02

URBROJ: 2186-26-13-01

Varaždin, 4.10.2013.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči dana 4.10.2013. godine, a stupio je na snagu dana 14.10.2013. godine.

Ravnatelj:

Mario Stančić, dipl. inf.